

A Pécsi Ítéltábla a Németh H. Gábor és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Németh H. Gábor ügyvéd, ügyvéd címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Gyöngyösi Zoltán ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I. rendű alperes címe) I. rendű, **II.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű és **III.rendű alperes neve** (III.rendű alperes címe) III. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt a ...Törvényszéken indított perében a 2015. december 9. napján kelt 18. sorszámu ítélet ellen a felperes részéről 20. sorszámu alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek, mint együttes jogosultaknak 250.000 (kétszázötvenezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a Megyei Bíróság Pk.60..../1999. szám alatt vette nyilvántartásba az I. rendű alperesi civil szervezetet, amelynek alapszabály szerinti célja - egyebek mellett - javaslatok megfogalmazása a településeket és a helyi lakosságot érintő aktuális környezetvédelmi problémák megoldására, a természeti és épített környezet rombolásának, pusztulásának megakadályozása. Cél szerinti besorolása kulturális tevékenység. A II. rendű alperes az I. rendű alperes törvényes képviselője, a III. rendű alperes az I. rendű alperes tagja.

A D. Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség - a megismételt eljárásban hozott - 2008. szeptember 24. napján kelt-.../2008. számú határozatával 2013. december 31. napjáig környezetvédelmi engedélyt adott a felperesnek a M. I. mészkőbánya bányatelek bővítéséhez. Az I. rendű alperes, valamint Város Önkormányzata által előterjesztett fellebbezés folytán eljáró O. Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség a 2009. november 24. napján kelt .../.....-.../2009. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Az I. rendű alperes által kezdeményezett bírósági felülvizsgálat nem vezetett eredményre, a keresetet a Megyei Bíróság K...../2010. számú ítéletével elutasította.

A felperes 2013. június 26. napján felülvizsgálati eljárás lefolytatását kérte, amely az engedély meghosszabbítását célozta. A D. Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség a 2014. február 7. napján kelt ...-.../2014. számú határozatával 2023. december 31. napjáig - a határozatban

rögzített előírások megtartásának kötelezettségével - a környezetvédelmi működési engedélyt megadta.

A határozat ellen az I. rendű alperes 2014. február 17. napján fellebbezést nyújtott be, amelyben arra hivatkozott, hogy a bányatelek teljes területe a Nemzeti Ökológiai Hálózat magterületére esik. Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény 2008. július 19. napjától hatályos 17.§-ának (6) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy ökológia hálózat magterületének övezetében meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető. E tiltás miatt már a 2008. szeptember 24-ei keltezéssel kiadott eredeti engedély is jogszabálysértő volt, vagyis annak meghosszabbítása is jogellenes. Az elsőfokú közigazgatási szerv a fellebbezést 2014. március 18. napján terjesztette fel a másodfokú hatósághoz. Az O. Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség a 2014. július 2. napján kelt ./...-.../2014. számú határozatával az elsőfokú határozatnak a működési engedély kiadására irányuló rendelkezését helybenhagyta.

2007. és 2008. között a kőbánya engedélyezésével több újságcikk foglalkozott. Az olvasóközönséget tájékoztatták arról, hogy a közigazgatási határozattal szemben az I. rendű alperes jogorvoslattal élt, és lakossági fórumon felhívta a figyelmet arra, hogy a közetekben keletkező repedések miatt a h-i gyógyvíz fő utánpótlási zónája elszennyeződik. A III. rendű alperes a DN című napilapban kitért arra, hogy nyolc környező épületben a robbantások repedéseket okoztak. Utalt arra, hogy a porszennyezés a borturizmusnak nem kedvez, és a bányabővítés eredményeként kialakuló újabb tájseb sem növeli S. város és környékének turisztikai vonzerejét. A DN híre szerint a S-i Önkormányzat civil szervezetekkel karöltve a bányászati tevékenység azonnali leállítását kérte a hatóságoktól arra hivatkozással, hogy a kitermelés olyan területen folyik, amelyre jogerős engedéllyel nem rendelkezik a felperes. A P-i Bányakapitányság az ellenőrzés során azt állapította meg, hogy a mészkőfejtés a bányatelek határain belül folyik.

A felperes keresetében az alpereseket egyetemlegesen kérte kötelezni 10.000.000 forint kártérítés, és ennek 2014. július 1. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére. Az I. rendű alperes károkozó magatartását abban jelölte meg, hogy ügyféljogosultság nélkül nyújtott be fellebbezést, amely jogorvoslati kérelem nyilvánvalóan alaptalan és rosszhiszemű volt, kifejezetten a felperes zaklatására, az általa kezdeményezett közigazgatási eljárás indokolatlan elhúzására irányult. Ezen I. rendű alperesi magatartás következtében bányászati tevékenységét nem tudta folytatni, több értékesítési lehetőségtől elesett, ezért a keresetben megjelölt összegben elmaradt haszna keletkezett, amelyet általános kártérítésként kért megítélni. A II. rendű alperes marasztalását vezető tisztségviselői minőségére, míg a III. rendű alperes kötelezését megbízotti jogállására tekintettel kérte. Kérte továbbá annak megállapítását is, hogy az alperesek megsértették üzleti jó hírnevét, kérte őket a további jogsértéstől eltiltani, továbbá nem vagyoni kártérítésben, illetőleg sérelemdíjban marasztalni, amennyiben a vagyoni kártérítés iránti igényét teljes egészében nem találná megalapozottnak a bíróság. Álláspontja szerint jó hírnevének sérelme részben a fellebbezés benyújtása folytán keletkezett, mert vevőit nem tudta kiszolgálni, üzleti megbízhatóságát elveszítette, másrésztől azt a fellebbezés előterjesztését megelőző teljes eseménysorozat, különösen a 2007-2008. évi nyilatkozatok eredményezték, amelyek egyetlen célja tevékenységének meghiúsítása volt.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték, állítva, hogy a közigazgatási eljárásban az I. rendű alperest az ügyfél jogállása megillette, jogorvoslati jogosultságát nem visszaélésszerűen gyakorolta, a felperes jó hírnevét sértő tényállításokat pedig egyik alperes sem tett.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és a felperest marasztalta az eljárás költségeiben. Határozatának indokolásában előre bocsátotta, hogy a felperes keresetének elbírálásánál a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (1959. évi Ptk.) rendelkezéseit kellett alkalmazni, mert a kárigény alapját képező magatartást a felperes a fellebbezés benyújtásában jelölte meg, amely 2014. március 14. napját megelőzően történt. A felperes keresetét azonban az 1959. évi Ptk. alapján sem találta megalapozottnak. Hangsúlyozta, hogy bár az I. rendű alperes a közhiteles nyilvántartásban cél szerinti besorolását tekintve kulturális civil szervezetként szerepel, e nyilvántartásból az is megállapítható, hogy a környezeti és természeti érdekek védelme céljából hozták létre, így a közigazgatási hatósági eljárásban az ügyfél jogállása megillette. Az elsőfokú bíróság azt sem találta megállapíthatónak, hogy jogorvoslati jogát visszaélészerűen gyakorolta, fellebbezését kizárólag a felperes zaklatása céljából nyújtotta be. Álláspontja szerint az I. rendű alperes joggyakorlása attól nem vált visszaélészerűvé, hogy a korábbi közigazgatási eljárásban már benyújtott fellebbezésével tartalmilag jórészt megegyező kérelemmel élt, amely a másodfokú közigazgatási eljárásban eredményre nem vezetett. Jogsértés hiányában pedig a fellebbezést törvényes képviselőként aláíró II. rendű alperessel szembeni kereset sem vezethetett eredményre, míg a III. rendű alperes tagsági jogviszonya alapján az I. rendű alperes tevékenységi körében eljárva fejtette ki szakmai álláspontját, így magatartása az I. rendű alperes magatartásától nem különíthető el. A felperes jó hírvének sérelmével kapcsolatos kereseti kérelem vizsgálatakor abból indult ki, hogy az írott sajtóban megjelent nyilatkozatok a felperesi bányabővítéssel kapcsolatos alperesi aggályokat fogalmazták meg. Az I. rendű alperesnek a környezet és a természet védelme érdekében tett, a felperes által folytatott gazdasági tevékenységnek a környezetre gyakorolt vélelmezett hatásával kapcsolatos kijelentései sértőnek nem tekinthetők, tartalmuk alapján nem mutatnak túl a vélemény és bírálat határain, és a felperes hátrányos megítélését nem eredményezik. A III. rendű alperes 2007. és 2008. között tett nyilatkozatait érintő keresetet pedig - az ezzel kapcsolatos kifogásra tekintettel - elévülés okából is el kellett utasítani.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes fellebbezett, amelyben annak megváltoztatását, és keresetének teljesítését kérte, másodlagosan felvetve az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének indokoltságát is nagy terjedelmű bizonyítás felvételére figyelemmel. A fellebbezésben foglaltak szerint az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes ügyféli minőségének megítélése során nem értékelte megfelelő súllyal a Civil Szervezetek Országos Névjegyzékében szereplő közhiteles adatokat. Ezek szerint ugyanis az I. rendű alperes kulturális civil szervezetnek minősül, a cél szerinti leírása alapján is túlnyomó részben ismeretterjesztő, oktató, illetve tanácsadó tevékenységet folytat, amely nem azonosítható az alapvetően más típusú aktivitást megkívánó érdekvédelmi, érdekképviselési tevékenységgel. Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság úgy tett megállapításokat az I. rendű alperes alapszabályára vonatkozóan, hogy az az eljárásban csatolásra nem került. Hivatkozott arra is, hogy a tényleges érdekelttség mellett az adott engedélyhez kapcsolódó hatásterülethez tartozó, konkrét földrajzi érintettség is szükséges az ügyféli jogálláshoz, amely a per adatai alapján ugyancsak nem állapítható meg. Megismételte azt az elsőfokú eljárásban előterjesztett hivatkozását, hogy az alperesek által benyújtott fellebbezés kizárólag a hatósági eljárás indokolatlan elhúzására irányult, amely joggal való visszaélésnek minősül. A korábbi hatósági eljárásban megállapítottak alapján az alperesek a fellebbezés benyújtásakor tudatában voltak annak, hogy az általuk felhozott érvek alapján a bányaterületen a felperes által végzett tevékenység környezetvédelmi szempontból nem kifogásolható. A 2013. július 23. napján indult hatósági eljárás a környezetvédelmi engedély változatlan feltételek melletti meghosszabbítására irányult, annak nem volt tárgya sem új bányatelek létesítése, sem pedig a meglévő bányatelek bővítése. Az alperesek a hatósági eljárást megelőző időszakban semmilyen vizsgálatot nem végeztek a bányaművelés, illetve az azzal érintett terület vonatkozásában, vagyis meg sem kíséreltek szakmailag igazolható alapot teremteni fellebbezésükhöz. Jogorvoslati kérelmük nem tartalmazott konkrét vagy érdemi környezetvédelmi

kifogást, egyetlen nyilvánvalóan alaptalan jogszabályhelyet hívtak fel, amely az ügyben bárki számára felismerhetően nem volt alkalmazható. Állította, hogy az alperesek által tett valótlan kijelentések alkalmasak voltak üzleti jó hírnevének csorbítására, megítélésének hátrányos befolyásolására. Különösen igaz ez a 2008. április 24. napján megjelent cikkben írtakra, amely szerint az alperesek azt állították, hogy a kitermelés olyan területen folyik, amelyre nézve jogerős engedéllyel nem rendelkezik. Az elsőfokú eljárásban tanúbizonyítást jelentett be a jogsértés bekövetkezésének, illetve folyamatosságának igazolására, amelyet az elsőfokú bíróság indokolatlanul mellőzött.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetésekkel és a keresetet elutasító érdemi döntésével is egyetértett a másodfokú bíróság.

A felperes az alperesek kártérítési felelősségét megalapozó jogellenes magatartásként a D. Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség ...-/2014. számú határozatának megváltoztatását célzó fellebbezési eljárás megindítását jelölte meg. A fellebbezési eljárás, mint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 97.§-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti jogorvoslati eljárás a felperes jogi érvelésével szemben nem a fellebbezésnek a másodfokú közigazgatási szervhez történő felterjesztésével, hanem a jogorvoslati kérelemnek a benyújtásával kezdődik. Az I. rendű alperes fellebbezését 2014. február 17. napján terjesztette elő, ezért az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a perbeli jogvita elbírálása során a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 54.§-a alapján az 1959. évi IV. törvény (1959. évi Ptk.) rendelkezéseit kellett alkalmazni.

A felperes a fellebbezési jog gyakorlásának jogellenességét elsődlegesen arra hivatkozva állította, hogy az I. rendű alperest a közigazgatási eljárásban az ügyfél jogállása nem illette meg, mert a Civil Szervezetek Országos Névjegyzékében nem környezetvédelmi, hanem kulturális civil szervezetként került besorolásra. A felperes ezzel kapcsolatos hivatkozását az O. Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség, mint másodfokú közigazgatási hatóság a 2014. július 2. napján kelt ...-/2014. számú határozatában már elbírálta, és úgy foglalt állást, hogy az I. rendű alperest az ügyfél jogállása megilleti, fellebbezés benyújtására jogosult, ezért jogorvoslati kérelme folytán az elsőfokú közigazgatási határozatot érdemben felülbírálta. Ezzel ellentétesen annak megállapítása, hogy az I. rendű alperes ügyféli jogokkal nem rendelkezett, és így fellebbezés benyújtására sem volt jogosult, lényegében a jogerős közigazgatási határozat felülbírlatát, az eljárás jogszabálysértő voltának megállapítását jelentené, amelyre az alperesekkel szembeni kártérítési per bíróságának nincsen hatásköre. Ettől függetlenül egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy a környezetvédelem általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 98.§-ának (1) bekezdésében megkívánt környezetvédelmi irányultság megállapításánál nem a civil szervezet formális, cél szerinti besorolásának, hanem cél szerinti tevékenységének van meghatározó jelentősége, amely az I. rendű alperes esetében a felperes keresetleveléhez csatolt F/2 számú melléklet alapján az alapszabály hiányában is megállapítható volt.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy az I. rendű alperes a fellebbezés előterjesztésével jogellenes magatartást nem tanúsított, jogorvoslati kérelme nem tekinthető pusztán a felperes zaklatására irányuló, joggal való visszaélésnek minősülő eljárási cselekménynek. Az I.

rendű alperes fellebbezését arra alapította, hogy egy másik eljárásban birtokába került térkép szerint a M. I. mészkőbánya védnevű bányatelek teljes területe a Nemzeti Ökológiai Hálózat magterületére esik, így az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény 2008. július 19. napjától hatályos 17.§-ának (6) bekezdése szerint ott új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, és a meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető. Mindebből az I. rendű alperes álláspontja szerint az következik, hogy már a 2008. szeptember 24. napján kiadott engedély is jogszabálysértő volt, és ez okból annak meghosszabbítására annak ellenére nem kerülhetett volna sor, hogy ez utóbbi eljárásnak a bányatelek bővítése már nem volt tárgya.

Az O. Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség a 2014. július 2. napján kelt .../....-.../2014. számú határozatában az I. rendű alperes fellebbezését érdemben elbírálvá azt állapította meg, hogy a korábbi eljárás időpontjában hatályos Országos Területrendezési Terv az érintett ökológiai hálózat esetében a tárgyi bányászati tevékenységre vonatkozó kizáró megállapítást nem tartalmazott. A felhívott jogszabályhely a kiemelt térségi és megyei övezetekre vonatkozó szabályokat tartalmazza, a Megyei Önkormányzat Közgyűlése viszont rendeletében az érintett övezetre az országos övezetektől eltérő kizáró szabályokat nem állapított meg. Ez okból a-.../2008. iktatószámú környezetvédelmi engedély nem volt jogszabálysértő, így erre hivatkozással az engedély meghosszabbítása sem kifogásolható.

Az I. rendű alperes részletesen kimunkált, jogszabályi hivatkozással alátámasztott fellebbezést terjesztett elő, amellyel attól függetlenül nem tanúsított jogellenes magatartást, hogy azt a másodfokú közigazgatási szerv - érdemi elbírálást követően - nem találta megalapozottnak. A civil szervezet környezetvédelmi jellegéből kiindulva az pedig semmiképpen nem értékelhető a terhére, hogy kérelme a felperesi bányaművelés megghiúsítására, illetve a lehető legkisebb területre szorítására irányult.

Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával is, hogy az alperesek különböző sajtótermékekben nyilvánosságra hozott kijelentései nem alkalmasak a felperes jó hírnevének megsértésére. Előre bocsátja a másodfokú bíróság, hogy miként egy cikk általános sugallata, annak kicsengése sem lehet jó hírnevet sértő, úgy a felperes keresetében és fellebbezésében általánosságban körülírt magatartássorozatról sem állapíthatja meg a bíróság annak jogsértő jellegét. A felperesnek határozottan meg kellett volna jelölnie, hogy mely sajtótermék által, milyen időpontban közölt, mely kijelentések tekintetében kéri a jó hírnév megsértésének megállapítását. Helyesen mutatott rá ugyanakkor az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperes által általánosságban hivatkozott nyilatkozatok, kijelentések egy szakmai vita részét képezték, amelyben az alperesek aggodalmuknak adtak hangot a bányaművelés kiterjesztésével kapcsolatosan, és ezek várható, általuk feltételezett környezeti hatásairól tájékoztatták a közvéleményt. Ahogy azonban politikai és történelmi vita sem dönthető el személyiségi jogi perben, a bíróság környezetvédelmi szakmai kérdésekben sem foglalhat állást. Az alperesek által e körben előadottak olyan, egy adott szakterületet érintő véleménynek, feltételezésnek, jövőbeli elképzelésnek minősülnek, amelyek alapján a felperes jó hírnevéhez fűződő jogának megsértése nem állapítható meg.

A felperes fellebbezésében hangsúlyozottan utalt a DN 2008. április 24. napján megjelent cikkében szereplő azon kijelentésre, mely szerint olyan területen is folytatott kitermelést, amelyre nézve jogerős engedéllyel nem rendelkezett. A peradatok alapján ugyanakkor nem állapítható meg, hogy ez a kijelentés az I. rendű alperestől származott, miután a nevezett újságcikk, illetve más sajtóközlemények is különböző, az ügyben fellépő civil szervezeteket említettek a hivatkozott információ forrásaként, és egyetlen esetben sem utaltak az I. rendű alperesre.

Mellőzi ugyanakkor a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokolásából az elévüléssel kapcsolatos megállapításokat, mert az objektív jellegű személyiségvédelmi eszközök alkalmazására vonatkozó igény - a jelen ügyben irányadó 1959. évi Ptk. rendelkezései szerint - nem évül el. A személyiségi, illetve személyhez fűződő érdekek megóvására, a személyiséget ért sérelem kiküszöbölésére ugyanis bármikor, időhatár nélkül szükség lehet. Azt ugyanakkor helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a II. rendű alperesnek, mint a civil szervezet képviselőjének, illetve a III. rendű alperesnek, mint a szervezet tagjának a magatartását az I. rendű alperesnek kell betudni, így a kereset velük szemben már ez okból sem lett volna teljesíthető.

Jogsértés hiányában pedig sem annak folyamatos jellegére, sem a vagyoni, illetve nem vagyoni kár mértékére bizonyítást felvenni nem kellett, ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére indok nem volt.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése alaptalan volt, ezért a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján köteles az alpereseknek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget fizetni. Ennek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg.

Pécs, 2016. október 27.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kutasi Tünde s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő